

ایران و نیازی به رسانه‌های کارکردگرا

در همین ابتدا می‌خواهم تأکید کنم که سی‌سالگی یک رسانه، خبری باشکوه و امیدوارکننده است، برای همین به همه اهالی رسانه و به همه آنهایی که با تکیه بر کارکرد رسانه‌ها، در راستای تقویت بنای توسعه می‌کوشند، تبریک می‌گویم. ما امروز ایستاده‌ایم و شاهد سی‌سالگی روزنامه‌ای

با نام باشکوه «ایران» هستیم؛ کم‌اتفاقی نیست. رسانه‌ها، در کم‌ترین مقیاس خود، گفت‌وگو را در بطن توسعه نهادینه می‌سازند و برای پیشرفت و پیشبرد رویای خلاق آبادانی، شفافیت و نوشدگی را تکلیف می‌کنند. باید قدر رسانه‌ها را دانست، آنقدر که ثانیه‌ای فراموش نکنیم، آنها آمده‌اند تا بی‌پیرایه، خواستن‌ها، شدن‌ها، ماندن‌ها و راهکارهای عبور زندگی از پیچ‌وخم‌های عبوس جامعه و سیاست را واکاوی کنند. این کنکاش اگر آزادانه و در فرصت‌های وزین سیاستگذاری‌های کلان به رسمیت شناخته شود و به یک روشمندی معقول نیز دست یابد، قطعاً گامی بزرگ برای توسعه برداشته خواهد شد. در تشبیه و تمثیل می‌توان گفت که رابطه میان رسانه و توسعه، ارتباط میان نور و رشد گیاهان را تداعی می‌کند. زندگی گیاهان بدون نور اگر تداوم

هم یابد در فرسودگی، چیرگی و پژمردگی خواهد گذاشت. برای پیشرفت و دست یافتن به موقعیت‌های برتر و ممتاز زندگی نیز رسانه‌ها می‌توانند چون نور ایفاگر نقشی متمایز

باشند. بدون آنها قطعاً توسعه گرفتار خمودگی خواهد شد. وقتی روزنامه ایران به سی‌سالگی می‌رسد، باید بالندگی او را تبریک گفت و نداومش را به فال نیک گرفت. این روزنامه با عنوان رسانه دولت شناخته می‌شود که البته این وابستگی ذاتی چیزی از نقش رسانه بودن او کم نمی‌کند. به عبارتی

دیگر در آغاز چهارمین دهه از عمر روزنامه ایران ما باید این نگاه را در خود متبلور کنیم که جامعه ایران روزنامه‌ای را هر روز می‌بیند که ابتدا رسانه است و بعد کارفرمایی دارد که در پاسور سکان اجرایی کشور را در دست گرفته است. چنین برداشتی این واقعیت را درونی می‌سازد که رسانه‌ها قبل از هر برون‌داد از فعالیت‌های خود باید بدانند که رسانه هستند و کنشگری مشخص و قابل تعریفی دارند. در عصر «رسانه‌های کارکردگرا» این مفهوم‌شناسی از رسانه‌ها می‌تواند کمک بزرگی برای پروژه پیشرفت در هر کشوری محسوب شود. رسانه‌های کارکردگرا فارغ از وابستگی‌های ذاتی خود، مبتنی بر ایده‌های سازمانی که دارند، تلاش می‌کنند تا نتیجه کار آنها به راهبردهایی برای باز کردن گره‌های توسعه ختم شود. به معنای دیگر، همه رسانه‌ها در

احمد میدری

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

زمانه‌ای که ما از رسانه‌های کارکردگرا به‌عنوان پروژه‌ای جدید و علمی از تعریف رسانه سخن می‌گوییم، به توانمندی‌های مدرنی تبدیل می‌شوند که با استفاده از قابلیت‌های حرفه‌ای خود سعی می‌کنند کارکردهای تازه‌ای را برای متولیان اجرایی توسعه شکل‌بندی کنند. این کارکردهای تازه بیرون از کش و قوس‌های سیاسی و اجتماعی، تنها یک هدف دارند و آن هم دستیابی به امکانی است که خیر عمومی را در صدر اهداف خود قرار می‌دهد. این روشمندی هیچ تنازع بقایی را در مکانیزم همیشگی و متداول رسانه‌ای رد نمی‌کند. در واقع رسانه‌های منتقد یا همراه سیاستگذاری‌های دولتی یا هر نوع دیگری از ایده‌های سازمانی در بستر رسانه‌ای یک کشور، با استانداردهای فکری خود به کنشگری رسانه‌ای ادامه می‌دهد، منتهی جهت‌گیری‌های کاری مبتنی بر روشی خواهد بود که رسانه‌های کارکردگرا را به امری نوین برای روزگار ما تبدیل کرده است. از این منظر جدا از آن که امید دارم همه رسانه‌های کشور بتوانند راهکارسنج و راهبردساز برای توسعه ایران باشند، این امید را نیز در خود زنده نگه می‌دارم که روزنامه دولت هم بتواند مانند همیشه ابتدا بخواهد که یک رسانه باشد و سپس بتواند فعالیت‌های دولت را آنگونه که هست (و نتایجی را که طلب می‌کند) برای جامعه ایران بازگو کند. در دنیای امروز، کارکردگرا بودن تکلیفی عمومی برای همه رسانه‌های مدرن است. اگر ما به این باور رسیده‌ایم که رسانه‌ها، یکی از ارکان اصلی توسعه محسوب می‌شوند، بدون شک باید به سمتی حرکت کنیم که کنشگری رسانه‌های ایرانی نیز مرزهای این دستورالعمل علمی و اجرایی را پشت سر بگذارد. باشد تا در آینده‌ای نزدیک روی سکویی ایستاده باشیم که رسانه‌های ما با هر نوع چشم و شناسه‌ای به افقی خیره شوند که کارکردش ساخت قله‌ای رفیع برای توسعه ملی باشد. امروز می‌تواند تکیه‌گاهی وسیع برای چنین روشمندی بی‌نظیر و افتخاری بزرگ برای فردا باشد. سی‌سالگی «ایران» را از این منظر و با این آرزو باز هم از صمیم قلب تبریک می‌گویم.

جداً از آن که امید دارم همه رسانه‌های کشور بتوانند راهکارسنج و راهبردساز برای توسعه ایران باشند، این امید را نیز در خود زنده نگه می‌دارم که روزنامه دولت هم بتواند مانند همیشه ابتدا بخواهد که یک رسانه باشد و سپس بتواند فعالیت‌های دولت را آنگونه که هست (و نتایجی را که طلب می‌کند) برای جامعه ایران بازگو کند